

Tiedekunta-Fakultet-Faculty Valtiotieteellinen tiedekunta		Laitos-Institution-Department Sosiaalitieteiden laitos	
Tekijä-Författare-Author Äijänaho, Tiina			
Työn nimi-Arbetets titel-Title MIESKUVA JA MASKULIINISUUS LÄNSIMAISESSA MEDIASSA: Michael Jackson kolmella eri vuosikymmenellä			
Oppiaine-Läroämne-Subject Sosiologia: Sosiaali- ja kulttuuriantropologia			
Työn laji-Arbetets art-Level Pro gradu -työ		Aika-Datum-Month and year 2010-05-06	Sivumäärä-Sidantal- Number of pages 65+1 liite
Tiivistelmä-Referat-Abstract <p>Toista ihmistä on helppo kuvailla miehekkääksi tai naismaiseksi, mutta se mitä sillä todellisuudessa tarkoitetaan, riippuu ajasta, paikasta ja kulttuurista. Feminiiniset ja maskuliiniset piirteet ovat kulttuurisesti rakentuneita ja muodostuvat eri tekijöistä. Mielikuvien muodostumiseen vaikuttavat muun muassa ulkonäkö, käyttäytyminen, seksuaalisuus ja harrastukset. Perinteisiä länsimaisia sukupuoliin liittyviä stereotyyppioita löytyy loputtomasti ja niitä pidetään helposti niin itsestäänselvyyksinä, että kyseenalaistamista voidaan pitää turhana.</p> <p>Sukupuoliroolien rakentumista ja niiden muuttumista voidaan tutkia muun muassa lehtikirjoitusten avulla. Aineistoni koostuu 43:stä edesmenneen poptähti Michael Jacksonin henkilökohtaisesta haastattelusta tai hänestä kertovasta artikkelista. Michael Jackson oli ristiriitainen persoona, jossa yhdistyivät sekä maskuliiniset että feminiiniset piirteet riippuen siitä, mitä elämän osa-aluetta tarkastelu koski. Häntä pidettiin välillä lähes androgyyninä henkilönä, jonka sukupuoli ja seksuaalisuus olivat epäilyjen kohteena.</p> <p>Tutkielman tavoitteena oli etsiä aineistosta johdonmukaisesti toistuvia sukupuolta rakentavia tekijöitä diskurssianalyysimenetelmän avulla ja pohtia sitä, minkälaisien ominaisuuksien ja piirteiden perusteella miestä arvioidaan sukupuolensa edustajana, sosiaalisten suhteiden rakentajana ja yhteiskunnan jäsenenä. Diskurssianalyysi sopii sukupuolen rakentumisen analysoimiseen, koska sen avulla voidaan tutkia, miten teksti rakentaa todellisuutta. Tämä ajatusmalli tukee Judith Butlerin käsitystä performatiivisuudesta, jonka mukaan sukupuoli riippuu ajasta ja paikasta ja muuttuu tarpeen mukaan. Michel Foucault'n teoria pohtii valtaa, jota käytetään sosiaalisissa tilanteissa määrittämässä käyttäytymisnormeja. Media on yksi vallankäytön väline, jonka vaikutus yhteiskunnassa on huomattava. Median avulla voidaan vaikuttaa asenteisiin ja identiteetin muodostumiseen luomalla yhteisöllistä painetta toimia kulttuurin arvojen mukaisesti.</p> <p>Aineiston perusteella sukupuolta rakentavat kolme diskurssia: fyysinen olemus, ryhmäjako ja normaalius. Ensimmäinen diskurssi sisältää ulkonäköön ja sen muokkaamiseen liittyvät tekijät sekä ulkoiseen olemukseen vaikuttavat luonteenpiirteet. Fyysinen olemus on ensimmäinen asia, mihin kiinnitetään huomiota, kun arvioidaan ihmistä oman sukupuolensa edustajana. Ryhmäjakodiskurssissa sukupuoli määrittyy tekemällä yleistyksiä ryhmään kuulumisen tai kuulumattomuuden perusteella. Ryhmäjakodiskurssi korostaa dikotomista jaottelua kahteen ryhmään: naisiin ja miehiin. Ryhmän jäsenillä oletetaan olevan yhteiset arvot ja odotukset. Normaaliusdiskurssissa sukupuoli määrittyy rajojen määrittämisen kautta. Toimintatavat, käyttäytyminen ja muut tekijät määritellään normaaleiksi tai epänormaaleiksi, sopiviksi tai epäsoviviksi sen perusteella, mikä rajojen puitteissa kuuluu tietylle sukupuolen edustajalle. Tämän perusteella voidaan arvioida, kuinka ”hyvä” sukupuolensa edustaja henkilö on.</p>			
Avainsanat-Nyckelord-Keywords Sukupuoli mieskuva maskuliinisuus diskurssianalyysi valta stereotyyppi media			
Muita tietoja-Övriga uppgifter-Additional information			